

פ-ג-ה

לענין : מחלוקת

(דברים שאמרתי בכנס המכון... לתפצות ישראל כסלו תשמ"ח)

שתי נטיות הפוכות ביהדות.

א) בקשת השלום והשאיפה לאחדות. שלום ככלי המחזיק ברכה. הב"י על הטעם שאומרים "איזהו מקומן" בכל בוקר. חז"ל (ורמב"ם בהקדמה למ"ת) על גלות וחטא כסיבה למחלוקת.

ב) משנה בפרק ה' של אבות: "כל מחלוקת שהיא לשם שמים סופה להתקיים ושאינה לש"ש אין סופה להתקיים. איזהי מחלוקת שהיא לשם שמים וכו'". ולכאורה תמוה: הלא אנחנו שואפים לשלום, לסוף וקץ לפילוגים ומריבות וכו' איך זה נשבח מחלוקת שהיא לשם שמים בזה שסופה להתקיים? האם אנחנו רוצים בקיומה של מחלוקת?

אלא ראה זה חדש שמצאתי בפירושו של רבנו יונה על משנה זו: "... הכוונה שלעולם שלעולם יתקיימו במחלוקת. היום יחלוקו בדבר אחד ולמחר בדבר אחר. למחלוקת יהיה קיום, ונמשך ביניהם כל ימי חייהם. ולא עוד, אלא שאורך ימים ושנות חיים יוסיפו להם. ושאינה לש"ש אין סופה להתקיים, רק במחלוקת הראשונה יספו יתמו ושם ימותו כמחלוקת של קרח".

מזה - תפישה לגמרי אחרת של המחלוקת כדבר רצוי אם היא מחלוקת שהיא לשם שמים, כך ששכרה שסופה להתקיים, דהיינו עוד מחלוקת לש"ש כזו.